

Решения от месец Май

съединени дела C-6/24 и C-231/24 от 8 май 2025 година

Договори за потребителски кредити - Неравноправни клаузи в потребителските договори - Клауза за предсрочна изискуемост - Съдебен контрол - Липса на национална правна уредба на клаузата за предсрочна изискуемост - Критерии за преценка на неравноправния характер

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Защита на потребителите. За целите на преценката на евентуалния неравноправен характер на клауза за предсрочна изискуемост, съдържаща се в договор за потребителски кредит, може да се вземе предвид това, че тази клауза позволява на потребителя да избегне предсрочната изискуемост без да е необходимо тази възможност да е предвидена в разпоредба на националното право.

Спорове относно твърдения неравноправен характер на клауза за предсрочна изискуемост, съдържаща се в сключени договори за потребителски кредит.

дело C-405/24 от 8 май 2025 година

Обща система на данъка върху добавената стойност — Освобождаване при внос — Малки пратки стоки с нетърговски характер от трети страни — Получател, пребиваващ в държава членка, различна от държавата членка на вноса

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Освобождаване от данъчно облагане на вноса на малки пратки стоки. Правна уредба на държава членка, която изключва освобождаване от ДДС за малките пратки стоки с нетърговски характер, изпратени от трета страна от физическо лице на пребиваващо в друга държава членка физическо лице.

Спор относно законосъобразността на предварително данъчно становище.

дело C-581/23 от 8 май 2025 година

Конкуренция - Забрана – Вертикални споразумения - Групово освобождаване – Твърдо ограничение, което премахва ползата от това освобождаване - Споразумения за изключителна дистрибуция – Ограничаване на активните продажби на изключителна територия - Съгласуване на волята на доставчика и неговите купувачи - Изключителна територия, разпределена на купувач – Липса на активни продажби от други купувачи на тази територия - Понятие за „споразумение“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Картели. Споразумения, решения и съгласувани практики. Забрана за активни продажби на предоставената при условията на изключителност територия. Условие за паралелно налагане. Доказателство за съгласуваната воля на доставчика и неговите дистрибутори. Когато доставчик е предоставил изключителна територия на един от своите купувачи, самата констатацията, че другите купувачи на този доставчик не извършват активни продажби на тази територия, не е достатъчна, за да се установи наличието на споразумение относно забраната за активни продажби.

Понятие за „споразумение“.

Спор по повод на допуснато нарушение на споразумението за изключителна дистрибуция.

дело C-615/23 от 8 май 2025 година

Обща система на данъка върху добавената стойност — Данъчна основа — Насрещна престация — Субсидии, пряко свързани с цената на облагаема доставка — Услуги за масов обществен транспорт — Компенсация, изплащана от единица на местното самоуправление на доставчика на услуги за покриване на понесените разходи — Пряка връзка между компенсацията и предоставените услуги — Понятие „субсидии, пряко свързани с цената“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

ДДС на предоставянето на дотации на данъчнозадължено лице от орган на местното самоуправление в обществена полза. Субсидирана доставка на услуги, извършвана от трето лице в обществена полза. Правоотношение и пряка връзка между доставка на услуга и възнаграждение. Компенсация с фиксиран размер, която се изплаща от единица на местното самоуправление на предприятие, предоставящо услуги за масов обществен транспорт, предназначена е за покриване на загубите и не се включва в данъчната основа.

Понятие „субсидии, пряко свързани с цената“.

Спор относно облагаемата основа за данъка върху добавената стойност на доставка на услуги за масов обществен транспорт.

Решение от месец Април 2025 г.

дело C-181/23 от 29 април 2025 година

Неизпълнение на задължения от държава членка — Принцип на лоялно сътрудничество — Принцип на взаимно доверие между държавите членки — Предоставяне на гражданство на държава — Въвеждане на програма за предоставяне на гражданство срещу инвестиции — Натурализация в замяна на предварително определени плащания или инвестиции — Характер на трансакция на схемата за натурализация, сродна с „търговия“ с гражданството на Съюза

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Натурализация на граждани на трети държави в замяна на предварително определени плащания или инвестиции. Липса на действителна връзка на лицата, подали молба за натурализация, с държавата членка. Програма за предоставяне на гражданство срещу инвестиции, която въвежда трансакционна процедура по натурализация в замяна на предварително определени плащания или инвестиции и по този начин е сродна с търговия с гражданство на държава членка, а оттам и с гражданство на Съюза.

Спор относно неизпълнение на задълженията на държава членка по член 20 ДФЕС и член 4, параграф 3 ДЕС.

дело C-453/23 от 29 април 2025 година

Помощи, предоставяни от държавите членки - Селективност на данъчна мярка - Данък върху недвижимите имоти - Освобождаване на поземлените имоти, сградите и съоръженията, които са част от железопътната инфраструктура - Понятие „държавна помощ“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Нарушение на конкуренцията. Законоустановено освобождаване от данък като част от референтната система. Законодателство на държава членка, което освобождава от данък върху недвижимите имоти земеделските имоти, сградите и съоръженията, които са част от железопътната инфраструктура, когато тази инфраструктура е предоставена на железопътни превозвачи, не изглежда мярка, която предоставя селективно предимство на ползващите се.

Понятие „държавна помощ“.

Спор по повод отказа на кмет да предостави на дружество освобождаване от данък върху недвижимите имоти.

дело C-278/24 от 30 април 2025 година

Мерки за осигуряване на правилното събиране на ДДС - Национална правна уредба, която предвижда солидарна отговорност на бившия председател на управителния орган на данъчнозадълженото лице - Освобождаване от солидарната отговорност - Липса на вина - Молба за откриване на производство по несъстоятелност - Пропорционалност - Равно третиране - Право на собственост - Правна сигурност

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Задължение за ДДС на данъчнозадължено лице. Правото на собственост и принципите на равно третиране, пропорционалност и правна сигурност допуска национален инструмент, чрез който:

- членовете на управителния орган на дружеството, което има задължения за данък върху добавената стойност, отговарят солидарно с дружеството за неплатените данъчни задължения, възникнали по време на мандата им;
- отговорността им е ограничена до размера на неплатените данъчни задължения;
- освобождаването на съответния член на управителния орган от тази отговорност зависи в частност от това той да докаже, че своевременно е подадена молба за откриване на производство по несъстоятелност, при условие че за доказването на липсата на вина може ефективно да изтъкне, че е положил цялата дължима грижа при воденето на делата на дружеството.

Спор по въпроса за солидарната отговорност на Р. за задълженията за данък върху добавената стойност на дружеството, на което той е бил председател на управителния орган.

съединени дела C-313/23, C-316/23 и C-332/23 от 30 април 2025 година

Независимост на съдиите — Ефективна съдебна защита в областите, обхванати от правото на Съюза — Орган на съдебната система, компетентен да предложи образуването на дисциплинарни производства срещу магистрати с цел да бъдат наложени дисциплинарни наказания — Запазване на функциите на членовете на органа на съдебната система след края на мандата им — Защита на физическите лица във

връзка с обработването на лични данни — Достъп на орган на съдебната система до данните за банковите сметки на магистратите и членовете на техните семейства — Съдебно разрешение за целите на разкриването на банковата тайна — Юрисдикция, която дава разрешение за разкриване на банковата тайна — Понятие “администратор”

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Национална правна уредба, която разрешава на членовете на инспекционен орган на магистратите, разполагащ с правомощия в областта на дисциплинарните производства срещу съдии и прокурори, да продължат да изпълняват *de facto* и за неопределен срок функциите си след законоустановения срок на мандата им. Принципът на независимост на съдиите не допуска практиката на държава членка членовете на орган на съдебната система — които са избрани от нейния парламент за определени мандати и имат правомощия да проверяват дейността на магистратите да продължат да изпълняват функциите си след края на установения мандат, когато продължаването не почива на изрично правно основание. Юрисдикция компетентна да разрешава по искане разкриването от банка на данни за банковите сметки не може да се определи като администратор. Юрисдикция компетентна да разрешава разкриването на лични данни не е надзорен орган.

Понятие “администратор”.

Производства по искания на Инспектората към Висшия съдебен съвет да бъде постановено разкриване пред Инспектората на данни за банковите сметки на няколко магистрати и на членовете на техните семейства.

дело С-370/24 от 30 април 2025 година

Застраховка „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства - Режим на обезщетяване - Пътнотранспортно произшествие с откраднато превозно средство - Тежест на доказване на знанието на увреденото лице за кражбата на това превозно средство - Национална правна уредба, тълкувана в смисъл, че тежестта на доказване се възлага на увреденото лице - Задължение за тълкуване в съответствие с правото на Съюза

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Сближаване на законодателствата на държавите членки относно застраховката „Гражданска отговорност“. Органи, натоварени с изплащането на обезщетение. За да се освободи от задължението си за изплащане на обезщетение, органът трябва да докаже, че в случай на пътнотранспортно произшествие увреденото лице, което доброволно се е качило в причинилото вредата превозно средство, е знаело, че то е откраднато. Не се допуска национална съдебна практика, която тълкува националната правна уредба в смисъл, че лице трябва да докаже, че не е знаело, че превозно средство е било откраднато, за да получи обезщетение за претърпените от него вреди.

Спор между АТ, физическо лице, пострадало при пътнотранспортно произшествие, от една страна, и предприятието, определено от Гаранционен фонд за пострадали при пътнотранспортни произшествия, „FGVS“, относно обезщетяването на вредите, претърпени от произшествие.

дело С-429/24 от 30 април 2025 година

Защита на потребителите - Договори за обучение с предмет обучаване в училище на деца в задължителен етап на образование - Частно образование - Непоръчано предоставяне на услуги - Задължителни учебни предмети съгласно държавните образователни стандарти - Понятие „потребител“, „договор за услуга“ и „изпращане на непоръчани стоки“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Договор за обучение, сключен между родител и частно учебно заведение, регистрирано като търговско дружество, за обучаване в училище на деца в задължителен етап на образование срещу заплащане, попада в обхвата на понятието „договор за услуга“. Родител, който сам е сключил договор за обучение с частно учебно заведение за да се обучават в училище децата му в задължителен етап на образование, попада в обхвата на понятието „потребител“.

Понятие „потребител“, „договор за услуга“ и „изпращане на непоръчани стоки“.

Спор между частно учебно заведение и физическо лице по повод плащането на договорна неустойка от последното вследствие едностранно прекратяване на договори за обучение, сключени от него с това заведение, за да се обучават в училище децата му, които са в задължителен етап на образование.

дело С-602/23 от 30 април 2025 година

Свободно движение на капитали — Ограничения — Данък върху доходите от капитал — Предприятие за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) — Национална правна уредба, която предвижда, че ПКИПЦК нямат правосубектност — Данъчна прозрачност на ПКИПЦК — Данъчно третиране на чуждестранните предприятия, които са сходни на ПКИПЦК, но имат правосубектност — Сходство на трансгранично и вътрешно положение — Понятие „ограничения на движението на капитали“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Ограничения върху движението на капитали между държавите членки и трети страни. Избягване на двойното данъчно облагане. Несъставляваща ограничение на свободното движение на капитали национална правна уредба, която има за последица да изключи от възстановяването на данъка върху доходите от капитал чуждестранно лице, което има същите характеристики като ПКИПЦК, но от друга страна, има правосубектност и в това отношение е сходно на местно юридическо лице.

Понятие „ограничения на движението на капитали“

Производство по ревизионно обжалване за възстановяване на данъка върху доходите от капитал.

дело С-630/23 от 30 април 2025 година

Защита на потребителите — Договор за лизинг в чуждестранна валута — Неравноправна клауза, която възлага валутния риск в тежест на потребителя — Последици от установяването на неравноправността на такава клауза — Недействителност на договор — Последици от обявяването за недействителен на договор в неговата цялост

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Договор за лизинг в чуждестранна валута, обявен за недействителен, след като клауза, с която се възлага в тежест на съответния потребител свързаният с тази чужда валута валутен риск, е отменена като неравноправна, може да се „изпълнява и без неравноправните клаузи“, когато към този договор се прилага национално законодателство, което предвижда като правна последица от недействителността на такъв договор пълно освобождаване на посочения потребител от неблагоприятните последици само на неравноправната клауза, като същевременно запазва останалите елементи на този договор.

Спор относно правните последици от премахването на клауза относно валутния риск, съдържаща се в договор за лизинг в чуждестранна валута.